

การนำเสนอ กรณีศึกษา

การพยาบาลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันที่ได้รับยาละลายลิ่มเลือด

: กรณีศึกษา 2 กรณี

Nursing care of patient acute ischemic stroke Receiving antithrombolytic

: Case study 2 case

ผู้นำเสนอ

นางธนียา เฟ็งสา พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

โรงพยาบาลหนองบัวลำภู

วันที่ 10 มิถุนายน 2565

ณ

การนำเสนอ

- 1 บทนำ
- 2 วัตถุประสงค์
- 3 วิธีการศึกษา
- 4 ผลการศึกษา
- 5 วิจารณ์
- 6 ข้อเสนอแนะ

โรคหลอดเลือดสมอง (STROKE)

การทำงานของสมองหยุดชะงัก และเซลล์สมองถูกทำลายเสียหาย อาจกลายเป็น อัมพฤกษ์ อัมพาต และอาจเสียชีวิตได้

ถ้าได้รับการ Activate เข้าระบบช่องทางด่วน Stroke fast track ให้การรักษาและการพยาบาล เป็นสิ่งที่สำคัญมาก สามารถช่วยเหลือชีวิต ป้องกันภาวะแทรกซ้อนลดความพิการ

- ❖ โรคหลอดเลือดสมอง เป็นโรคทางระบบประสาทที่มีความรุนแรง ส่งผลกระทบต่อผู้ป่วย ครอบครัวย เศรษฐกิจ และสังคม เป็นโรคที่พบบ่อย ในวัยผู้ใหญ่ และผู้สูงอายุทั่วโลก
- ❖ โรคนี้พบว่าเป็นสาเหตุ การตาย ที่สำคัญเป็นอันดับที่ 3 รองจากโรคหัวใจ และโรคมะเร็ง รายงานจาก WHO
- ❖ พบอุบัติการณ์การเกิดโรคหลอดเลือดสมองทั่วโลก ประมาณ 15 ล้านคน ในแต่ละปี และพบว่า โดยเฉลี่ย ทุกๆ 6 วินาที จะมีคนเสียชีวิตจากโรคหลอดเลือดสมองอย่างน้อย 1 คน (World Health Organization, 2015)

- ❖ โรคหลอดเลือดสมอง พบการเข้าถึงบริการล่าช้า ไม่ทันเวลา
- ❖ การสื่อสารกับประชาชน ชุมชนไม่ครอบคลุม
- ❖ การประเมินอาการไม่ครบถ้วน
- ❖ ประชาชนก็ยังไม่รู้และตระหนักถึงภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์และการเข้าถึงบริการที่เหมาะสมอย่างทั่วถึงที่มีสัดส่วนน้อยเมื่อเทียบกับผู้ป่วยฉุกเฉินวิกฤตที่มารับบริการที่ห้องฉุกเฉินอยู่
- ❖ เข้าถึงบริการ stroke unit ใ้ค่น้อย
- ❖ การดูแลต่อเนื่องยังไม่ครบถ้วน

❖ ผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการพยาบาลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันที่
ได้รับยาละลายลิ่มเลือด คือ

- ผู้ป่วย
- เจ้าหน้าที่
- โรงพยาบาล

- ❖ **ผู้ป่วย** จะลดความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วย ความพิการ การเสียชีวิต หรือภาวะแทรกซ้อน เข้าถึงระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน คุณภาพการดูแลรักษาดีขึ้น
- ❖ **เจ้าหน้าที่** พัฒนาแนวทางการดูแลผู้ป่วยหลอดเลือดสมองและอุดตัน โรงพยาบาลหนองบัวลำภู โดย Activate Stroke fast track ,ได้เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของตนเอง เครือข่าย
- ❖ **โรงพยาบาล** จะเป็นองค์กรการเรียนรู้ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่ความเป็นเลิศ และทำให้องค์กรอยู่รอดและยั่งยืน (อนุวัฒน์ สุภชาติกุล, 2546: 39)

โรงพยาบาลหนองบัวลำภู เป็นโรงพยาบาลระดับ ตติยภูมิ

- ❖ มีเครือข่ายให้บริการผู้ป่วย โรคหลอดเลือดสมอง เชื่อมโยงทั้งจังหวัด ประกอบด้วย 6 โรงพยาบาล
- ❖ มีการพัฒนาคุณภาพ กระบวนการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง ตีบทันเทียบพลันอย่างต่อเนื่อง
- ❖ มีระบบช่องทางด่วน Stroke fast track
- ❖ การประสานการส่งต่อ จากโรงพยาบาลชุมชน สู่วิทยาพยาบาลจังหวัดหนองบัวลำภู
- ❖ และมีการพัฒนาความรู้ บุคลากรอย่างต่อเนื่อง

การพยาบาลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตัน ที่ได้รับยาละลายลิ่มเลือด มีความสำคัญ

- ❖ ปัจจุบันยังพบว่าประชาชนยังขาด ตระหนักถึงอาการแสดงที่สำคัญที่ต้อง
รีบมาโรงพยาบาล ช่องทางการนำส่ง และขาดความรู้ในการดูแลตนเอง
- ❖ การพัฒนาแนวปฏิบัติ ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเชื่อมโยงกับ
เครือข่าย
- ❖ การสื่อสารกับชุมชนไม่ครอบคลุม

- ❖ ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาการพยาบาลผู้ป่วยโรค หลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันที่ได้รับยาละลายลิ่มเลือด :กรณีศึกษา 2 กรณี
- ❖ เพื่อการป้องกันภาวะเสี่ยงในการเกิด โรคหลอดเลือดสมอง
- ❖ การพัฒนาต่อยอดเน้นการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ โรคหลอดเลือดสมอง ให้ทั่วถึงอาการ ระยะเวลาที่ต้องรับมา โรงพยาบาลแก่ประชาชนทั่วไป และกลุ่มเสี่ยง
- ❖ เพื่อเพิ่มการเข้าถึงยาละลายลิ่มเลือดทางหลอดเลือดดำให้มากขึ้น เพื่อลด ความพิการของผู้ป่วย อีกทั้งยังต้องพัฒนาระบบบริการภายในให้รวดเร็ว ทันเวลาเพื่อลดภาวะแทรกซ้อน

- : เพื่อศึกษาการพยาบาลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตันระยะเฉียบพลันที่ได้รับยาละลายลิ่มเลือดโดยใช้ระบบช่องทางด่วน Stroke fast track ในห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาเชิง
พรรณนา กรณีศึกษา
การพยาบาล ผู้ป่วย
โรคหลอดเลือดสมอง
ตีบ หรืออุดตันระยะ
เฉียบพลัน ที่ได้รับยา
ละลายลิ่มเลือด 2
ราย

ในห้องอุบัติเหตุและ
ฉุกเฉิน โรงพยาบาล
หนองบัวลำภู

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
ประกอบด้วย แบบบันทึก
ข้อมูลรวบรวมข้อมูลจากเวช
ระเบียนผู้ป่วยการสัมภาษณ์
ญาติและการสังเกต วิเคราะห์
ข้อมูลเปรียบเทียบ และ
วางแผนการพยาบาลโดยใช้
กระบวนการพยาบาล การ
บันทึกทางการพยาบาลแบบ
Focus charting และเฝ้า
ระวังอาการเปลี่ยนแปลง
รวมถึงการวางแผนการ
จำหน่าย

ผลการรักษา

1

กรณีศึกษาครั้งที่ 1
หญิงไทยอายุ 55 ปี น้ำหนัก
58.8 กิโลกรัม เข้ารับการ
รักษาเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม
2564 เวลา 15.52 น.ด้วย
อาการคลื่นไส้พุดไม่ชัดเป็น
ก่อนมา 3 ชั่วโมง หลังจากเข้า
ห้องน้ำ ญาติโทรศัพท์แจ้ง
1669 ทีมกู้ชีพโรงพยาบาล
หนองบัวลำภูออกมารับผู้ป่วยณ
จุดเกิดเหตุ

พยาบาลซักประวัติ
คัดกรองโดยใช้ BEFAST
พบว่าเข้าเกณฑ์ ได้ ณ
จุดเกิดเหตุ Activate
Stroke fast track
กลับมา

ให้ยาบริหารยาละลาย
ลิ่มเลือด ทางหลอดเลือด
ดำ (rt-PA) ตาม Guide
line

ไม่มีภาวะแทรกซ้อน ได้
ยาละลายลิ่มเลือดกลับไป
รับประทานต่อที่บ้าน
และ ญาติผู้ป่วยมา
ติดตามผลการรักษา ไม่มี
ความพิการหลงเหลืออยู่

ผลการศึกษา

2

กรณีศึกษารายที่
กรณีศึกษารายที่ 2 หญิงไทย
อายุ 55 ปี เข้ารับการรักษา
วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2565
ญาตินำส่งมาด้วยอาการ มีน
ชาแขนขาอ่อนแรงซีกซ้าย
เป็นก่อนมาโรงพยาบาล 30
นาที

ได้รับการคัดกรอง

Triage โดยพยาบาล ในห้อง
อุบัติเหตุและฉุกเฉิน ประเมิน
อาการโดยใช้ BEFAST
พบว่าเข้าเกณฑ์ ได้
Activate Stroke fast
track กลับมา

ให้ยาบริหารยาละลายลิ่ม
เลือด ทางหลอดเลือดดำ (rt-PA) ตาม Guide line

ระหว่างที่นอนในโรงพยาบาล
ผู้ป่วยตื่นดี พูดคุยสื่อสารได้
แขนขาซีกซ้ายอ่อนแรง เริ่ม
ช่วยเหลือตัวเองได้ แต่ยังมี
เดินไม่มั่นคง แนะนำเรื่องการ
ออกกำลังกาย ปฏิบัติตนให้
เหมาะสมกับโรคฝึกการทรง
ตัว ผู้ป่วยให้ความร่วมมือ
สามารถทำได้ดี แพทย์
จำหน่ายกลับบ้านและเขียนใบ
บันทึกข้อความกรณีผู้ป่วย
กลับไปรักษาไถ่บ้านของลูก

วิจารณ์

- ❖ จากการศึกษาและการเปรียบเทียบกรณีศึกษาผู้ป่วยทั้ง 2 รายพบว่ามีความแตกต่างด้านอาชีพ ประวัติการเจ็บป่วยในครอบครัว ประวัติการเจ็บป่วยในอดีต ปัจจุบัน อาการและอาการแสดงสถานะทางครอบครัว
- ❖ ในการศึกษาครั้งนี้ทำให้เห็นถึงความสำคัญของโรคในระยะฉุกเฉิน การเข้าถึงบริการ
- ❖ ซึ่งพยาบาลต้องมีความรู้ความชำนาญในการประเมิน คัดกรองผู้ป่วย วางแผนการพยาบาล ช่วยเหลือเพื่อให้กลุ่ม fast track ที่มีความเสี่ยงสูงในการพิการและเสียชีวิตได้รับการบริการที่ รวดเร็ว ทันต่อเวลาที่ จะทำให้ผู้ป่วยมีโอกาสรอดชีวิตสูง เกิดความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะ

- ❖ 1. เพิ่มการเข้าถึงระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน โดยการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้กับผู้ป่วยและญาติ แจ้งอาการผิดปกติอาการเจ็บป่วยฉุกเฉินที่ต้องโทรศัพท์ 1669 และผู้ป่วยในกลุ่ม fast track
- ❖ 2. เพิ่มแนวปฏิบัติทางการพยาบาลผู้ป่วยรายโรคในกลุ่ม fast track เพราะเป็นโรคที่มีความรุนแรงและมีความเสี่ยงสูง
- ❖ 3. ทบทวนให้ความรู้ เครือข่ายโรงพยาบาลและหน่วยกู้ชีพ ในกลุ่มโรค fast track อย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ

บอบคุณค่ะ

LOGO